

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 05-03-2025

Mødedato Onsdag d. 05. marts 2025 kl. 09:00

Mødested Mødelokale B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Ansøgning om enhed for klima og sundhed.....	3
Udmøntning af midler til mobilitetsfremmende initiativer.....	4
Nye køreplaner i 2025-2026 for de regionale ruter.....	6
Forlængelse af mobilitetsprojektet HerningUNG #.....	8
Orientering om foreløbig kapacitetsfastsættelse på gymnasieområdet for skoleåret 2025-2026.....	9
Nedlæggelse af grundforløb 2 på Data- og kommunikationsuddannelsen på Tradium, Randers.....	11
Orientering om status på generationsforureninger på Harboøre Tange.....	12
Orientering om arbejdet i regionalpolitisk forum om arealer til den grønne omstilling #.....	14
Godkendelse af strategisk partnerskabsaftale med Aarhus Universitet.....	16
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2025 #.....	18
Drøftelse af udvalgsmøder i Danske Regioner #.....	19
Nyt fra Midttrafik #.....	20
Gensidig orientering #.....	21
Underskriftsark #.....	22

Punkt 1: Ansøgning om enhed for klima og sundhed

1-30-76-5-25

Resume

Region Midtjylland har modtaget en ansøgning fra Klimatorium om støtte til at etablere en enhed, der med fokus på praksisnære, handlingsorienterede løsninger skal undersøge klimaets indflydelse på sundhed. Der lægges op til, at der tages stilling til ansøgningen.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der tages stilling til ansøgningen om støtte til etablering af en enhed for klima og sundhed i Klimatorium.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har modtaget en ansøgning fra Klimatorium, der sammen med VIA University College og andre aktører ønsker at undersøge, hvordan klimaforandringer skaber nye sundhedsudfordringer og sygdomme, samt hvordan en sund, klimavenlig kost kan fremmes. Det foreslås med ansøgningen, at regionen bistår Klimatorium i opbygningen af forretningsområdet med et tilskud på 3,0 mio. kr. i 2025. Støtte til projektet vil være med til at sikre en fortsat indsats på et af de områder, regionen skal afgive som følge af sundhedsreformen.

Initiativet begrundes med, at klimakrisen påvirker sundheden på en række områder. Udledningen af CO2 medfører således både luftforurening og luftvejsforstyrrelser, mens varmere vejr er med til at forlænge og intensivere pollensæsonen. Klimaforandringerne påvirker fødevarereproduktionen, hvilket kan være med til at påvirke folkesundheden.

Klimatorium ønsker at etablere en ny enhed, der fokuserer på samspillet mellem klima og sundhed, og som vil kunne skabe synergier mellem VIA's praksisnære forskning, Klimatoriums Living Lab og Lemvig Kommunes sundhedsfokus.

I tidligere drøftelser om udviklingsmuligheder i området er der blevet peget på potentialerne ved et samspil mellem VIA University College og Klimatorium, der ville kunne gøre uddannelsesuddbuddene mere attraktive for de studerende og styrke lokalområdets profil inden for klima og grøn innovation.

Økonomi

Klimatorium har søgt om 3,0 mio. kr. til anvendelse i 2025 og 2026.

Det er muligt for Region Midtjylland at give et engangstilskud på 3,0 mio. kr. i 2025 til etableringen af forskningsenheden. Det foreslås at gøre tilskuddet betinget af, at forskningsenheden oprettes i 2025, og at der opnås deltagelse fra andre samarbejdspartnere.

Tilskuddet fra Region Midtjylland kan finansieres af en pulje på 7,4 mio. kr., der er afsat til håndtering af en eventuel pris- og lønregulering (pl-rul) i 2025. Det vurderes, at pris- og lønreguleringen i 2025 stadig vil kunne håndteres indenfor rammen hertil. Bevillingsændringen vil blive gennemført i forbindelse med økonomirapporteringen pr. 31. marts 2025, forudsat at tilskuddet godkendes.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at ansøgningen om støtte til etablering af en enhed for klima og sundhed i Klimatorium godkendes, idet tilskuddet betinges af, at forskningsenheden oprettes i 2025, og at der opnås deltagelse fra andre samarbejdspartnere, og

at der bevilges et tilskud på 3,0 mio. kr. af pulje til håndtering af pris- og lønregulering.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Ansøgning om Klimatorium som enhed for klima og sundhed

Bilag til ansøgning om Klimatorium som enhed for klima og sundhed

BILAG til ansøgningen om budget

Punkt 2: Udmøntning af midler til mobilitetsfremmende initiativer

1-30-75-3-18

Resume

Regionsrådet afsatte den 26. februar 2025 i alt 7,0 mio. kr. til mobilitetsfremmende initiativer, samt 2,0 mio. kr. målrettet transport af unge uddannelsessøgende. Midlerne foreslås udmøntet til en række initiativer, dels til at fremme den kollektive trafik, og dels til forsøgsprojekter, hvor forskellige initiativer afprøves.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til udmøntning af midler til mobilitetsfremmende aktiviteter og særlig mobilitetstilbud til unge godkendes, jf. tabel 1, og

at bevillingsændringen jf. tabel 2 godkendes.

Sagsfremstilling

Der blev i forbindelse med udmøntningen af råderummet i 2025 fra området kollektiv trafik afsat en pulje på 7,0 mio. kr. til initiativer på mobilitetsområdet. Desuden blev der afsat 2,0 mio. kr. til en særlig indsats for transport af unge uddannelsessøgende.

Det foreslås, at midlerne udmøntes med fordelingen jf. tabel 1.

Tabel 1: Forslag til udmøntning	
Mio. kr. (2025 p/l)	Midler til udmøntning 2025
Mobilitetsfremmende initiativer	7,0
Infoskærme i regionale busser	3,0
Bæredygtig Pendling i Skejby	0,5
Investeringsplan for Midtjyske Jernbaner	0,5
Opfølgning på regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter	3,0
Særlig mobilitetstilbud til unge	2,0
Delemobilitet på erhvervsskolerne	1,0
EuroSkills	0,5
Samkørsel	0,5
Forslag til udmøntning i alt	9,0

Beskrivelse af forslag:

Infoskærme i regionale busser

Det foreslås, at der bevilges 3,0 mio. kr. til køb af infoskærme i regionale busser, der for nyligt er sat i drift.

Midttrafiks bestyrelse har besluttet, at alle busser, som skal i udbud i 2025 og frem, skal have infoskærme med information om stoppesteder, skiftemuligheder, kampagner og andre generelle oplysninger. Midttrafik har spurgt regionen om muligheden for at etablere infoskærme i de regionale busser, som for nyligt er sat i drift. Det drejer sig om 80-90 busser, hvor det estimeres, at de samlede omkostninger udgør et engangsbeløb på 3,0 mio. kr.

Bæredygtig Pendling i Skejby

Det foreslås, at der bevilges på 0,5 mio. kr. til projektet Bæredygtig Pendling, som blev opstartet efter et regionalpolitisk forum om mobilitet. Regionen bevilgede 1,4 mio. kr. den 26. juni 2024 til at teste tiltag, der fremmer bæredygtig pendling og rådgiver virksomheder om løsninger for deres medarbejdere.

Projektet har fået stor opbakning i Skejby, med aftaler med VIA University College, SOSU-skolen, NRGi, Vestas, INCUBA, Regionshuset Aarhus og Aarhus Universitetshospital. Midttrafik og Aarhus Letbane deltager også. Virksomhederne har særligt efterspurgt tiltag for samkørsel og cykling samt adfærdsændringer.

Derfor foreslås en øgning af bevillingen med 0,5 mio. kr. for at udvide forsøget med samkørsel og elcykler og for at styrke den planlagte kommunikationskampagne med plakater, vejvisere og en konkurrence.

Der er også tiltag på vej i Vestjylland, med aftaler med VTI, Priess og KP Components. Projektet afsluttes i efteråret 2025

Investeringsplan for Midtjyske Jernbaner

Det foreslås at afsætte en ramme på 0,5 mio. kr. til kvalificering af investeringsbehovet for Lemvigbanen via en ekstern konsulent. Regionsrådet vedtog en investeringsplan for Lemvigbanen i 2018, som skal revideres i 2025. En rapport fra Danske Regioner i 2021 viste, at privatbanerne generelt har store investeringsbehov, og derfor er der behov for at vurdere investeringsbehovet nærmere for at sikre præcise estimater.

Opfølgning på regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter

Det foreslås at afsætte 3,0 mio. kr. til mobilitetsinitiativer i landdistrikterne. Mobilitet har været et centralt tema i det netop afsluttede regionalpolitiske forum om fremtidens landdistrikter samt i ekspertudvalget nedsat af transportministeren. Anbefalingerne fra forummet præsenteres på regionsrådsmødet i april, hvor midlerne vil blive udmøntet.

Særlig mobilitetstilbud til unge

Delemobilitet på erhvervsskoler

Det foreslås, at der anvendes 1,0 mio. kr. til et initiativ, der skal undersøge muligheden for at afhjælpe transportproblemerne for unge lærlinge, der har vanskeligt ved at komme frem til deres lærepladser tidligt om morgenen. Der tages kontakt til erhvervsskoler i yderområder for at afprøve ordninger med delebiler/frivillighedsbusser for at vurdere, om dette kan være en løsning på transportproblemet til praktikpladser.

EuroSkills

Det foreslås, at der afsættes 0,5 mio. kr. til initiativer, der skal fremme unges deltagelse i EuroSkills i Herning. Arrangementet finder sted i september 2025, og målet er at tiltrække et stort antal unge, herunder afgangselever fra folkeskolerne. De afsatte midler vil primært blive anvendt til at finansiere transporten til og fra arrangementet, da transportudgifterne udgør den største hindring for mange folkeskolars deltagelse.

Samkørsel

Det foreslås, at der bevilges 0,5 mio. kr. til en forstærket samkørselsindsats.

Den 28. juni 2024 bevilgede Regionsrådet 1,6 mio. kr. til samkørsel for unge på uddannelsesinstitutioner, og 16 institutioner deltager i projektet. Der er dog ikke involveret erhvervsskoler. Forslaget er at bruge midlerne på at styrke indsatsen rettet mod erhvervsskolerne samt intensivere opfølgningen på de nuværende deltagende institutioner.

Bevillingsændring

Ovenstående udmøntninger medfører, at der skal flyttes midler fra bevillingen "Kollektiv trafik" til Regional Udviklings mobilitetspulje, hvorfra midlerne udmøntes til de respektive aktiviteter. Midlerne afsat til inforskærme udmøntes til Midttrafik, hvorfor der kun flyttes 6,0 mio. kr. ud af de samlede 9,0 mio. kr., som sagen vedrører.

Midlerne flyttes ved godkendelse af bevillingsændringen jf. tabel 2.

1.000 kr. 2025 p/l	Drift 2025	Drift 2026	Drift 2027	Drift 2028 og frem
	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift
<i>Bevillingsændringer¹</i>				
Kollektiv trafik	-6.000			
Regionale Udviklingsaktiviteter <i>Mobilitet, udviklingsmidler</i>	6.000			
Bevillingsændringer i alt	0	0	0	0

¹+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til udmøntning af midler til mobilitetsfremmende aktiviteter og særlig mobilitetstilbud til unge godkendes, jf. tabel 1, og

at bevillingsændringen jf. tabel 2 godkendes.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Nye køreplaner i 2025-2026 for de regionale ruter

1-30-75-6-23

Resume

Regionsrådet skal behandle Midttrafiks forslag til ændringer i de regionale køreplaner for busser og letbane, der træder i kraft til køreplansskiftet den 29. juni 2025. Forslag til køreplaner har været i offentlig høring i januar 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at Midttrafiks forslag til ændringer i de regionale køreplaner med administrationens bemærkninger godkendes.

Sagsfremstilling

Midttrafik foretager årlige tilpasninger af køreplanerne for at opretholde en smidig sammenhæng mellem regionalruter, tog, letbane, bybusser og lokalruter. Disse justeringer baseres blandt andet på udvikling i bosætning, pendling, placering af arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner samt ændringer i trafikmønstre og trængsel.

Derudover modtager Midttrafik forslag til ændringer i buskørslen fra borgere, kommuner og andre interessenter. Disse forslag vurderes og indarbejdes efter behov og dialog i med administrationen som et led i Midttrafiks køreplanarbejde.

Den regionale kollektive trafik, og især ruterne på det regionale hovednet herunder letbanen, er inde i en positiv udvikling i passagertallet. En udvikling som understreger, at den regionale trafik udgør ryggraden i den nuværende kollektive trafik, og dermed er et godt grundlag for udvikling af nye mobilitetstiltag.

Et eksempel er et nyt mobilitetsknudepunkt med fine venteforhold beliggende i Voel i Silkeborg Kommune, og som efter en mindre ruteomlægning bliver betjent af to regionalruter, foruden lokale busruter, flextrafik, samkørsel mv.

Midttrafik har i forbindelse med køreplanlægningen evalueret ruteændringer, der er gennemført tidligere år, herunder rute 62 Randers - Viborg og 81 Herning - Grindsted.

Midttrafik har desuden været i dialog med uddannelsesinstitutioner i hele regionen, hvilket har afstedkommet konkrete forslag til køreplanændringer.

Høring af køreplanforslagene

Midttrafiks køreplanforslag har været i offentlig høring i januar 2025. Midttrafik har i høringsperioden modtaget over 400 høringsbemærkninger, hvoraf 220 vedrører de regionale ruter. Midttrafiks køreplanlæggere har efter høringen vurderet og i flere tilfælde tilrettet køreplanforslagene på baggrund af de indkomne bemærkninger.

Midttrafiks behandling af høringsbemærkningerne er sket i tæt dialog med administrationen, og resultaterne fremgår af vedlagte bilag fra Midttrafik.

Høringsbemærkninger og administrationens bemærkninger

Midttrafik har i dialog med administrationen foreslået ændringer af nedenstående ruters linjeføring og/eller køreplan.

53 Viborg - Sunds - Karup - Viborg

62 Viborg - Randers

73 Randers- Bjerringbro - Ans - Silkeborg

81 Herning - Grindsted

113 Aarhus - Galten - Silkeborg

124 Aarhus - Silkeborg - Herning - Ringkøbing

223 Randers - Hammel - Voel - Silkeborg

331 Odder - Skanderborg

Administrationens bemærkninger fremgår af bilag.

Øvrige ruter

For de øvrige ruter er der tale om mindre ændringer, hvoraf en del er fremkommet af Midttrafiks dialog med uddannelsesinstitutioner. Endvidere er der tale om nødvendige tilpasninger af køretiden, som følge af øget trængsel på vejene. Administrationen tilslutter sig forslagene.

Administrationen anbefaler, at Midttrafiks forslag godkendes. Midttrafik vurderer, at det samlede forslag til køreplanændringer vil kunne holdes inden for regionsrådets økonomiske ramme til regional kollektiv trafik, såfremt

Midttrafiks budgetforudsætninger holder.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Midttrafiks forslag til ændringer i de regionale køreplaner med administrationens bemærkninger godkendes.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Midttrafik høringsbehandling K25

Administrationens høringsbemærkninger K25

Punkt 4: Forlængelse af mobilitetsprojektet HerningUNG

1-30-75-3-18

Resume

Region Midtjylland og Herning Kommune indgik i efteråret 2024 en aftale om at afprøve billetter til halv pris til unge under 26 år i både by-, lokal og regionale busser i Herning Kommune. Billetten markedsføres under navnet HerningUNG. Forsøget løber fra oktober 2024 til april 2025 og foreslås nu forlænget til juni 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at mobilitetsprojektet HerningUNG forlænges til og med juni 2025.

Sagsfremstilling

Regionalpolitisk forum om mobilitet anbefalede bl.a. at lave forsøg med gratis transport til unge under 25 år. Region Midtjylland har sammen med Herning Kommune igangsat et forsøg med billetter til halv pris til unge under 26 år i alle busser i Herning Kommune. Der lægges op til at forlænge forsøget, så det dækker resten af skoleåret frem mod skolernes sommerferie. Derved vil der være et bedre evalueringsgrundlag, hvor det bl.a. kan afdækkes om den hidtidige vækst i salget af ungdomskort vil være gældende over en længere periode.

Regionen har igangsat en evaluering af forsøget, bl.a. for at undersøge, om det har tiltrukket nye brugere til den kollektive trafik. Resultatet af evalueringen vil blive fremsendt til transportministeren. Administrationen har til brug for evalueringen bedt Midttrafik om at lave en oversigt træk over salget af halvprisbilletter. Midttrafiks opgørelse af perioden frem til december viser, at der i perioden er solgt væsentligt flere ungdomskort i perioden end før.

	Ungdomskort 2023	Ungdomskort 2024	HerningUNG 2024	Difference mellem UK23 og UK24 + HerningUng
sep	532	672	27	167
okt	771	574	158	-39
nov	596	424	254	82
dec	338	313	154	129
I alt	2237	1983	593	339

Midttrafiks analyse af billetedata viser, at der samlet på årsplan er solgt 405 flere ungdomskort i 2024 end i 2023.

Herning Kommune oplyser, at den har konstateret en passagerfremgang på 46 % på lokalruterne. Midttrafik kan dog ikke oplyse, om salget af HerningUNG billetter er sket til nye rejsende eller til passagerer, der tidligere har anvendt Ungdomskort eller andre billettyper. Midttrafik vurderer, at en forlængelse på tre måneder frem til skolernes sommerferie maksimalt vil koste i omegnen af 100.000 kr. i mistede billetindtægter. Mindreindtægterne forventes holdt inden for Midttrafiks budget.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte, at mobilitetsprojektet HerningUNG forlænges til og med juni 2025.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 5: Orientering om foreløbig kapacitetsfastsættelse på gymnasieområdet for skoleåret 2025-2026

1-10-76-2-24

Resume

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har fastlagt den foreløbige kapacitet for skoleåret 2025-2026. Den foreløbige kapacitet følger i overvejende grad den kapacitetsfastsættelse, som regionsrådet har indstillet. Der gives med sagen en orientering om de foreløbige kapacitetstal på gymnasieområdet.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orienteringen om de foreløbige kapacitetstal for skoleåret 2025-2026 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Processen for kapacitetsfastsættelse er i henhold til lovgivningen på gymnasieområdet opdelt i tre faser: Fastsættelse af beregningsteknisk kapacitet, fastsættelse af foreløbig kapacitet og fastsættelse af endelig kapacitet.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har den 31. januar 2025 offentliggjort de foreløbige kapaciteter for skoleåret 2025-2026. Regionsrådet har ingen formel kompetence i forhold til fastsættelse af kapaciteten og inddrages derfor ikke i processen frem mod fastlæggelse af den endelige kapacitet. Styrelsen for Undervisning og Kapacitet vil dog gå i dialog med administrationen, når søgetallene er kendte. Administrationen vil arbejde for, at de endelige kapaciteter fastsættes i overensstemmelse med regionsrådets indstilling. Ligeledes bemærkes, at regionsrådet overtager ansvaret for fastsættelsen af kapaciteten fra skoleåret 2026-2027.

Oversigt over den foreløbige kapacitet for skoleåret 2025-2026 er vedlagt og gennemgås herunder.

Foreløbig kapacitet på STX

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har fulgt regionsrådets indstilling om at fastholde den beregningstekniske kapacitet på de gymnasier, der havde ønsket en højere kapacitet, bl.a. Herning Gymnasium, Viborg Katedralskole, Marselisborg Gymnasium, Risskov Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Aarhus Statsgymnasium, samt at hæve kapaciteten på Tørring Gymnasium fra 112 til 120 pladser. Kapacitetsindstillingen om at hæve kapaciteten på Lemvig Gymnasium er ikke blevet fulgt, her fastholdes den beregningstekniske kapacitet på 56 pladser.

Foreløbig kapacitet på HF

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har fulgt regionsrådets indstilling om at hæve kapaciteten på Grenaa Gymnasium fra 60 til 75 pladser. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har i fire tilfælde valgt ikke at hæve kapaciteten som indstillet af regionsrådet, her fastholdes den beregningstekniske kapacitet på Holstebro Gymnasium på 118 pladser, Nørre Nisum (VIA) på 56 pladser, Vestjysk Gymnasium Tarm på 86 pladser og Århus Akademi på 224 pladser.

Foreløbig kapacitet på HHX

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har her fulgt regionsrådets indstilling for en række skoler. Den beregningstekniske kapacitet er bl.a. fastholdt på Learnmark Horsens med 275 pladser, sat ned på Tradium, Randers, fra 408 til 392 pladser og hævet på Viden Djurs, Grenaa, fra 71 til 84 pladser og på College360, Silkeborg, som dog er hævet med mere, end regionsrådet har indstillet, nemlig fra 348 til 360 pladser. Kapacitetsindstillingen om at hæve kapaciteten på UCRS, Ringkøbing, er ikke blevet fulgt, her fastholdes den beregningstekniske kapacitet på 85 pladser.

Foreløbig kapacitet på HTX

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har ikke fulgt regionsrådets indstilling om at hæve kapaciteten på College360, Silkeborg, og Tradium, Randers, her fastholdes den beregningstekniske kapacitet på henholdsvis 60 og 84 pladser. Kapaciteten på Learnmark Horsens er hævet med én plads til 90.

Foreløbig kapacitet på Pre-IB

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har fulgt regionsrådets indstilling om at fastholde den beregningstekniske kapacitet på Pre-IB, der udbydes på Aarhus Gymnasium (Tilst), Grenå Gymnasium & HF, Ikast-Brande Gymnasium, Struer Gymnasium og Viborg Katedralskole.

Endelig kapacitetsfastsættelse

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet forventer den 24. april 2025 at udmelde den endelige kapacitet for 2025-2026, som fastsættes på baggrund af de faktiske søgetal.

Den endelige kapacitet er bindende for institutionerne, men kan i særlige tilfælde hæves af regionen med en eller flere pladser. Regionen vil frem til primo november kunne justere kapaciteten, blandt andet i forbindelse med fordelingen af eftertilmeldere.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om de foreløbige kapacitetstal for skoleåret 2025-2026 tages til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oversigt over den foreløbige kapacitet for skoleåret 2025-2026

Punkt 6: Nedlæggelse af grundforløb 2 på Data- og kommunikationsuddannelsen på Tradium, Randers

1-10-76-1-23

Resume

Tradium, Randers, anmoder om at nedlægge udbuddet af grundforløb 2 på Data- og kommunikationsuddannelsen som følge af manglende elevoptag inden for skolens dækningsområde.

Tradium skal i henhold til institutionsloven for erhvervsrettet uddannelse sende anmodningen i skriftlig høring i regionsrådet i Region Midtjylland. Administrationen har udarbejdet et forslag til høringssvar med anbefaling af lukning af tilbuddet og indstiller høringssvaret til godkendelse.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til høringssvar om nedlæggelse af udbuddet af grundforløb 2 på Data- og kommunikationsuddannelsen godkendes.

Sagsfremstilling

Tradium, Randers, anmoder om at nedlægge udbuddet af grundforløb 2 på Data- og kommunikationsuddannelsen.

Årsager til anmodning om nedlæggelse af grundforløb

Tradiums optag på grundforløbet er faldet markant de senere år, jf. nedenstående tabel. Det skyldes primært, at uddannelsen blev omfattet af dimensionering fra 2023, hvorved der fra Børne- og Undervisningsministeriets side blev fastsat et loft over optaget på uddannelsen. Dimensioneringen påvirker i 2025 alle skoler, heriblandt Tradium, har fået en kvote på 15 elever eller derunder. Tradium anfører, at det på grund af den aktuelle, lave dimensionering ikke længere er muligt at have et økonomisk bæredygtigt udbud af uddannelsen.

Udvikling af dimensionering på GF2 data- og kommunikationsuddannelsen:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Grundforløb 2 Tradium	53	49	28	27*	33*	15*

* I 2023 bliver dimensionering indført

Det vil fortsat være muligt at tage uddannelsen i området, da uddannelsen fortsat udbydes på Aarhus Tech, Mercantec i Viborg og Aalborg Tech. Tradium ønsker at nedlægge uddannelsen fra skoleåret 2025-2026.

Administrationens bemærkninger

Det er administrationens vurdering, at nedlæggelsen er hensigtsmæssig i forhold til det lave elevoptag. Det lave elevgrundlag gør det vanskeligt at opretholde et bæredygtigt uddannelsesudbud.

Administrationen har udarbejdet et forslag til høringssvar, hvori det foreslås, at regionsrådet tager nedlæggelsen af uddannelsen til efterretning og anbefaler en lukning af udbuddet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til høringssvar om nedlæggelse af udbuddet af grundforløb 2 på Data- og kommunikationsuddannelsen godkendes.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Henvendelse fra Tradium

Høringssvar fra Region Midtjylland

Punkt 7: Orientering om status på generationsforureninger på Harboøre Tange

1-34-71-3-19

Resume

Regionen fik med Folketingets udmøntning af Grøn Fond i april 2024 den nødvendige økonomiske ramme til igangsætning af både oprensningen af depotet ved Høfde 42 og første trin af oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund (indspunsning). På Høfde 42 arbejder entreprenørfirmaet Arkil på at fremskaffe de nødvendige tilladelser til oprensningen, mens der sideløbende gennemføres forberedende feltarbejde.

Arbejdet med den gamle fabriksgrund handler aktuelt om at indhente myndighedstilladelser til indspunsningen, og regionen forventer, at processen med indhentning af de nødvendige tilladelser og efterfølgende udbud af opgaven kan afsluttes senest i første kvartal 2026.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at status for generationsforureninger på Harboøre Tange tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Depotet ved Høfde 42

Region Midtjylland indgik i maj 2024 aftale med entreprenørfirmaet Arkil om oprensning af forureningen ved Høfde 42. Grundlaget for aftalen er, at den nødvendige økonomiske ramme for oprensningen af depotet ved Høfde 42 er tilvejebragt i april 2024 – i alt 728 mio. kr. Arkil skal indhente alle nødvendige miljøtilladelser til projektet, inden oprensningen påbegyndes. Arkil og deres rådgiver arbejder aktuelt på at beskrive projektet på et tilstrækkeligt niveau til at kunne opnå disse. Oprensningen er både økonomisk og omfangsmæssigt den største, der nogensinde er sat i gang i Danmark. Der skal inden oprensning tilvejebringes et større antal tilladelser, herunder gennemføres miljøkonsekvensvurdering og miljøgodkendelse, og staten er ansvarlig for at koordinere myndighedernes behandling af ansøgning om miljøgodkendelse af projektet.

Der er fortsat dialog mellem rådgiverne og myndighederne om at få afklaret, hvilken statslig styrelse der skal være samlet koordinerende myndighed, samt afklaring af hvilke instanser, der er rette myndighed for hver enkelt af de nødvendige tilladelser. Der er i efteråret 2024 udarbejdet en tidsplan for processen baseret på en skabelon fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Arbejdet med indhentning af myndighedstilladelser forventes tidligst afsluttet i første kvartal 2027.

Arkil har som forberedelse til oprensningsopgaven bl.a. fået udført ca. 150 borer på depotet, hvorfra der er analyseret en jordprøve fra hver med henblik på at verificere det faktiske volumen af sand, der skal renses. Analyser af jordprøverne viser, at den i udbudsmaterialet fastsatte overgrænse er sat korrekt, idet alene to prøver viser indhold af forurening over det fastsatte oprensningskrav. Det vil sige, at det øverste sandlag generelt er rent nok til ikke at skulle renses, og at der derfor alene i meget begrænset omfang skal foretages rensning af sand tættere på terræn end forudsat i udbudsmaterialet.

Arkil forbereder derudover storskalaafprøvning af biologisk rensning af forurenede vand fra Høfde 42. Arkil planlægger i forbindelse med oprensningen, at forurenede vand fra sænkning af grundvandsspejlet, sammen med kondenseret vanddamp fra den termiske proces, skal renses gennem et antal forskellige processer, hvoraf biologisk rensning er et af disse processer. Der er tidligere gennemført et forsøgsprojekt af bl.a. Teknologisk Institut, der har vist, at processen i lille skala kan nedbringe mængden af pesticidstoffer kraftigt. Arkils storskalaafprøvning skal dokumentere, hvordan Teknologisk Instituts forsøg kan opskaleres, samt give grundlag for optimering af vandrensningen i fuldskala.

Cheminovas gamle fabriksgrund

Der blev med aftalen om deludmøntning af Grøn Fond i april 2024 også afsat en ramme på 100 mio. kr. til gennemførelse af første trin af oprensningen af den gamle fabriksgrund, indspunsning af forureningen. Regionens har siden april 2024 forberedt ansøgningen om myndighedstilladelser for indspunsningen. Forberedelsen har bl.a. bestået i at bestemme forureningens udbredelse. Dermed kan spunsen placeres præcist, hvilket vil reducere omfanget af jord, der skal indspunses og på sigt renses, for at fjerne risikoen for påvirkning af miljøet i Harboøre Fjord og Nissum Bredning.

Regionen er i gang med at indhente de nødvendige tilladelser til projektet hos Lemvig Kommune, der er myndighed for indspunsningen. Dette er muligt forud for udbuddet, da der er tale om en kendt proces. Når tilladelserne foreligger inden udbud af opgaven, betyder det desuden, at regionen alt andet lige kan forvente at modtage tilbud, der indeholder færre prissatte usikkerhedselementer, til gavn for den samlede økonomiske omkostning for projektet, og at det efterfølgende tidsforbrug hovedsageligt vil være relateret til den udførende del af projektet.

Regionen har i begyndelsen af februar fremsendt det samlede ansøgningsmateriale til Lemvig Kommune. Lemvig Kommune kender opgavens overordnede omfang og indhold, og der er et godt og konstruktivt samarbejde mellem region og kommune om sagen. Det forventes, at de nødvendige tilladelser modtages medio 2025, hvorefter opgaven kan udbydes i EU-udbud i andet halvår 2025. Dermed vil der kunne indgås kontrakt med den vindende tilbudsgiver i første kvartal 2026. Spunsen forventes etableret i efteråret 2026.

De efterfølgende trin i oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund er endnu ikke finansierede af staten. Gennemførelse af teknologiafprøvning og selve oprensningen afhænger således af, at der tilvejebringes et økonomisk grundlag for dette.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at status for generationsforureninger på Harbøre Tange tages til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte den 20. marts 2024 kontraktindgåelse for oprensning af det tidligere kemikaliedepot ved Høfde 42.

Regionsrådet tog den 29. maj 2024 orientering om finansiering af oprensningen af generationsforureningen ved Høfde 42 til efterretning.

Regionsrådet godkendte den 29. maj 2024, at arbejdet med indspunsning på Cheminovas gamle fabriksgrund igangsættes, og at der arbejdes på at udvikle metoder til at gøre oprensningen mere økonomisk bæredygtig.

Regionsrådet godkendte den 30. oktober 2024 udbudsstrategi for indspunsning af forurening ved Cheminovas gamle fabriksgrund.

Punkt 8: Orientering om arbejdet i regionalpolitisk forum om arealer til den grønne omstilling

1-30-76-48-23

Resume

Region Midtjylland har inviteret borgere, videninstitutioner, kommuner, virksomheder m.fl. til samarbejde om løsninger i forhold til arealer til grøn omstilling. Sundhedsreformen indebærer, at Region Midtjylland fremadrettet ikke har adgang til at arbejde med klima og grøn omstilling. Regionen kan derfor ikke indgå i det videre arbejde med at realisere forummets forslag til løsninger, og de fremsendes derfor til orientering.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orientering om arbejdet i regionalpolitisk forum om arealer til grøn omstilling tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet nedsatte på mødet den 4. oktober 2023 regionalpolitisk forum om arealer til grøn omstilling.

Regeringen med forligspartier præsenterede den 15. november deres aftale om en ny sundhedsreform. Reformen indebærer, at Region Midtjylland fremadrettet ikke har adgang til at arbejde med klimatilpasning, herunder grøn energiproduktion og VE-anlæg. Regionen kan derfor ikke indgå i det videre arbejde med at modne og realisere forummets forslag til løsninger.

Regionen fremsender i stedet løsningskataloget til relevante partnere, herunder kommunerne. Derudover tilbyder regionen i første halvdel 2025 sparring og netværk til aktører fra forummet, som ønsker at arbejde videre med løsningerne.

Regionalpolitisk forum om arealer til grøn omstilling samlede borgere, videninstitutioner, kommuner, virksomheder m.fl. for at udvikle løsninger. Forummet har arbejdet med løsninger i 2. halvår 2024. Regionsrådet har udpeget regionsrådsmedlemmerne Bent Graversen (formand), Ulla Holm og Lau Sørensen til at deltage i arbejdet.

Kommissoriet for regionalpolitisk forum tager udgangspunkt i spørgsmålene:

1. Hvordan kan vi sammen sikre arealer til øget produktion af grøn energi i Midtjylland og tilgodese alle de andre formål?
2. Hvordan sikrer vi sammen, at øget produktion og anlæg af vedvarende energi skaber værdi for de lokalområder, der lægger arealer til?
3. Hvordan sikrer vi den bedste energiinfrastruktur i Midtjylland i sammenhæng med andre behov?

Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om arealer til grøn omstilling

Løsningskataloget opsamler drøftelser og idéer fra to møder i regionalpolitisk forum om arealer til grøn omstilling, da møde 3 ikke blev afviklet. Kataloget tilbyder anbefalinger og løsninger, som både deltagere og andre aktører kan bruge som udgangspunkt for nye projekter og samarbejder.

Forummet peger i løsningskataloget på fire anbefalinger:

1. at prioritere tid og ressourcer til gode dialogprocesser og dermed styrke samarbejdet med landsbyer omkring VE-anlæg.
2. at afprøve innovative løsninger gennem fleksibel lovgivning.
3. at styrke kommunernes ressourcer og opkvalificere landsbyer, så VE-projekter kan håndteres effektivt og forankres lokalt.
4. at sikre hensigtsmæssig fordeling af VE-projekter gennem en national strategi for arealanvendelse og energiinfrastruktur, som balancerer behov for grøn energi med andre samfundsmæssige hensyn, såsom naturbeskyttelse, rekreative områder, landbrug og klimatilpasning.

Regionalpolitisk forum har foreslået følgende konkrete løsninger til hver anbefaling.

1. Stærkere lokalt samarbejde gennem tidlig dialog

- Følgegrupper til VE-projekter, som er bindeled mellem udvikler og lokalområdet og sikrer kontinuitet og gennemsigtighed i projektet.
- Designkonkurrence omkring æstetik, funktion og fællesskab for VE-anlæg med landsbyer som meddommere.

- Landsbyer og interesseorganisationer opkvalificeres for at styrke deres forståelse for og evne til at deltage i VE-processer.
- Vejledning til dialog og samarbejde, som giver en tydelig og ensartet proces for VE-projekter og øge lokal opbakning.
- Visualisering af planlagte VE-anlæg med Virtual Reality (VR), audio og 3D-modeller.

2. Innovative løsninger med fleksibel lovgivning

- Sandkasser (lempet lovgivning), der tilbyder midlertidig frihed til specifikke projekter, hvilket gør det muligt at afprøve nye metoder og processer.

3. Kapacitetsopbygning hos kommuner og lokale aktører

- Kommunalt netværk, der deler viden, erfaringer og løsninger om VE-projekter.
- Brobyggere mellem kommuner, udviklere og borgere, der faciliterer dialog, afklarer problemstillinger og navigerer i lovgivning.
- En vejledning, der sikrer ensartede og professionelle processer for VE-projekter.
- En VE-tjeneste, der tilbyder rådgivning, træning og ressourcer til kommuner og lokale aktører.

4. Strategisk koordinering af arealanvendelse

- Bæredygtig placering af VE-anlæg baseret på kortlægning af energibehov og eksisterende infrastruktur.
- National helhedsplan med overblik over fremtidige behov og den nuværende arealanvendelse i Danmark.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om arbejdet i regionalpolitisk forum om arealer til grøn omstilling til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Løsningskatalog - arealer til grøn omstilling

Oplæg. Anbefalinger om arealer til grøn omstilling fra regionalpolitisk forum

Punkt 9: Godkendelse af strategisk partnerskabsaftale med Aarhus Universitet

1-36-72-7-21

Resume

Aarhus Universitet og Region Midtjylland har i mange år haft et tæt samarbejde om forskning, uddannelse og innovation. Rammerne for samarbejdet er beskrevet i en strategisk partnerskabsaftale, der udløb med udgangen af 2024. Der er derfor udarbejdet en ny aftale for 2025-2028, som fokuserer på fremtidens sundhedsområde, borgerne og samfundet. Det indstilles, at aftalen godkendes.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at strategisk partnerskabsaftale 2025-2028 mellem Aarhus Universitet og Region Midtjylland godkendes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget

Udvalg for regional udvikling

Udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg

Aarhus Universitet og Region Midtjylland har i mange år haft et tæt samarbejde om forskning, uddannelse og innovation. Rammerne for samarbejdet er beskrevet i en strategisk partnerskabsaftale, der udløb med udgangen af 2024. Administrationen har i samarbejde med Aarhus Universitet udarbejdet et udkast til en ny aftale for 2025-2028, der skal erstatte den nuværende aftale fra 2020.

Regionen og universitetet har begge fokus på sundhed, velfærd og uddannelse. Regionens og universitetets styrker og kompetencer giver en særlig mulighed for, at parterne i fællesskab kan spille en rolle i transformationen af sundhedsvæsenet og udviklingen af bæredygtige løsninger. Det gøres gennem partnerskaber med lokale, nationale og internationale aktører og på tværs af kompetencer og fagligheder.

Strategisk partnerskabsaftale 2025-2028

Den strategiske partnerskabsaftale fokuserer på to overordnede områder: 'Fremtidens sundhedsområde' og 'Borgerne og samfundet'.

Fremtidens sundhedsområde

Parterne har et fælles mål om at styrke sundhedsområdet gennem et tæt samarbejde om forskning, uddannelse og klinisk praksis. Indsatsen tager afsæt i et allerede tæt og velfungerende samarbejde mellem parterne om sundhedsvidenskabelig forskning og på sundhedsområdet i øvrigt.

Den fælles ambition er at styrke den fælles indsats på området og herigennem skabe ny forskning og bedre rammer for forebyggelse, diagnostik, behandling og rehabilitering. Der er som en central del af indsatsen fokus på, hvordan man ved øget anvendelse af teknologiske løsninger som kunstig intelligens kan lette presset på sundhedsvæsenet og forbedre patientbehandlingen. Der arbejdes også på at støtte udbredelsen af personlig medicin gennem øget kortlægning af genetisk arvmasse samt videreudvikling af eksisterende infrastruktur som supercomputeren GenomeDK.

Partnerskabet vil desuden fokusere på at fremme bæredygtighed på hospitalerne ved at udvikle løsninger inden for affaldshåndtering, digitalisering og fødevarer.

Borgerne og samfundet

Parterne ønsker at skabe et sammenhængende uddannelsessystem, hvor både studerende og medarbejdere har de nødvendige kompetencer til fremtidens arbejdsmarked. Det omfatter blandt andet tilpasning af uddannelserne og integration af forskningsresultater i undervisning og praksis. Dette arbejde koordineres blandt andet i de regionale arbejdsmarkedsråd og Rådet for Fremtidens Kompetencer.

Der er desuden en ambition om samarbejde om emner som social inklusion, bæredygtighed og demokrati. Samtidig undersøges mulighederne for at fremme borgernes trivsel og deltagelse gennem kulturprojekter og kulturoplevelser inden for sundhed, uddannelse og innovation.

Organisering af samarbejdet

Der er nedsat en koordinationsgruppe med administrative repræsentanter for regionen og universitetet. Koordinationsgruppens møder suppleres med et årligt møde mellem regionsrådsformanden og rektor.

Aftalen indebærer ingen økonomiske forpligtelser, og begge parter afholder egne udgifter, medmindre andet aftales.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at strategisk partnerskabsaftale 2025-2028 mellem Aarhus Universitet og Region Midtjylland godkendes.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Strategisk partnerskabsaftale AU-RM 2025-2028

Punkt 10: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2025 #

1-00-2-25

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2025. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 8. august 2024 mødeplanen for 2025.

Der vil løbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2025.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere, interessenter eller lignende.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forslag til emner og årshjul.

Arne Lægaard og Martin Jakobsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul for 2025

Punkt 11: Drøftelse af udvalgmøder i Danske Regioner #

1-00-2-25

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Der var senest møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 30. januar 2025. Næste møde holdes den 27. marts 2025.

Offentligt referat af mødet den 30. januar kan læses her: [Referat](#)

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 5. december 2024. Næste møde holdes den 28. februar 2025. Offentlig dagsorden til mødet den 28. februar kan læses her: (link indsættes, når dagsorden er offentliggjort)

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Arne Lægaard og Martin Jakobsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 12: Nyt fra Midttrafik #

1-00-2-25

Resume

Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Næste bestyrelsesmøde i Midttrafik er planlagt til den 14. marts 2025.

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmøder læses via dette link: [Midttrafiks bestyrelse](#)

Beslutning

Udvalg for regional udvikling blev orienteret om arbejdet i bestyrelsen.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Gensidig orientering #

1-00-2-25

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Orientering om status i sag vedr. indvindingstilladelse til grusgrav på Samsø.

Orientering om præsentation af kandidater til landsbyprisen

Arne Lægaard og Martin Jakobsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 14: Underskriftsark #

1-00-2-25

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Arne Lægaard, der havde meldt afbud.

Martin Jakobsen forlod mødet kl. 12.00 efter punkt 8.

Ændret rækkefølge på punkterne: 1-4, 9, 12, 5-8, 10, 11, 13.

Mødet blev hævet kl. 12.06.